Приложение 2

ОБЩИНА РАКИТОВО, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА РАКИТОВО (2018 - 2020) ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Април 2018 г.
гр. Ракитово

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ

2. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ В ОБЩИНА РАКИТОВО

3. ОБРАЗОВАНИЕ

4. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

5. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

6. ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

7. КУЛТУРА, СПОРТ И МЕДИИ

8. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

9. ВИЖДАНИЯ НА ОБЩИНА РАКИТОВО И ПРЕДПРИЕТИ ДО МОМЕНТА ДЕЙСТВИЯ

9. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

10. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

11. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за действие на община Ракитово е подкрепа на интеграционните политики за периода 2018-2020 година и дефинира необходимостта от определяне на задачите и насочване на усилията на местната власт, НПО и местната общност към разрешаване на нарастващите потребности на маргинализираните групи в общината. Той е съобразен с изискванията на нормативните актове, регламентиращи предоставянето на различните видове услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им, и се основава на приоритетите и насоките в областта на политиката на държавата в тази област.

Планът за действие е съобразен **с** Областната стратегия за интегриране на ромите на територията на област Пазарджик и Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите.

Изпълнението му е насочено към:

I. Направление „Подобряване достъпа до заетост”
1. Активиране на икономически неактивни лица
2. Посредничество за намиране на работа
3. Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане
4. Мотивиране за активно поведение на пазара на труда
5. Предоставяне на обучение за придобиване на професионална квалификация или ключова компетентност
6. Наемане на трудови медиатори, мениджъри на случай и психолози
7. Включване в стажуване или чиракуване
8. Насърчаване на самостоятелната заетост.
9. Включване в заетост.

II. Направление „Подобряване достъпа до образование”
1. Насочване към мерки за превенция на ранното отпадане от училище;
2. Насочване към мерки за интеграция в образователната система на деца и младежи;
3. Подобряване достъпа до образователни услуги за ранно детско развитие.

III. Направление „Подобряване достъпа до социални и здравни услуги”
1. Подобряване достъпа до и предоставяне на качествени социални и здравни услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги, съгласно специфичните потребности на целевата група;
2. Предоставяне на индивидуални консултации и социално-здравна медиация на представителите на целевите групи;
3. Повишаване информираността относно социалните и здравните им права; Насърчаване на семейното планиране;
4. Повишаване на здравната култура.

IV. Направление „Развитие на местните общности и преодоляване на негативните стереотипи”
1. Общностни дейности за промяна на практики, имащи негативно влияние върху социалното включване на маргинализираните общности;
2. Подкрепа за провеждане на целенасочени превантивни дейности за недопускане и предотвратяване на противообществени прояви и правонарушения с оглед подобряване на обществения ред;
3. Планиране, управление, наблюдение и оценка на инициативи за социално-икономическа интеграция на социално изключени хора, групи и маргинализирани общности и за общностно развитие;
4. Разработване, регулярно проследяване и анализ на изпълнението на индивидуални планове за трайна интеграция за представители на целевите групи, съдържащи конкретни мерки за осигуряване на достъп до пазара на труда, образование, социални и здравни услуги и десегрегация;
5. Инициативи за преодоляване на негативните стереотипи;
6. Инициативи за популяризиране на културната идентичност на етнически общности;
7. Организиране на публични събития, срещи и дискусии с представители на маргинализираните общности, местната общност, заинтересованите страни и медиите за:
- постигане на положителна промяна на обществените нагласи към проблемите на най-маргинализираните групи от сегрегрираните райони;
- идентифициране на мерки за подобряване социалното включване на маргинализираните общности от сегрегираните райони.

V. Допълнително обучение по български език за децата и учениците (вкл. за децата и учениците, търсещи или получили международна закрила), за които българският език не е майчин.
VI. Допълнителни занимания със застрашени от отпадане от училище ученици от етническите малцинства и учениците, търсещи или получили международна закрила;
VII. Реинтегриране в образователната система на младежи до 18г., отпаднали от училище;
VIII. Осигуряване на подходяща образователна среда за включване на учениците от ромски произход от обособените по етнически признак училища чрез поетапен прием в училища извън ромските квартали (вкл. транспортирането им при необходимост от ромските квартали/махали в градовете до училище);
IX. Подобряване на образователната среда в детски градини и училища, извън ромските махали в градовете, в които се обучават интегрирано деца и ученици от етническите малцинства и търсещи или получили международна закрила;
X. Кариерно консултиране и професионално ориентиране на учениците от етническите малцинства и търсещи или получили международна закрила;
XI. Осигуряване, при необходимост, на психологическа подкрепа за децата и учениците от етническите малцинства и търсещи или получили международна закрила;

XII. Подкрепа на ученици от етническите малцинства за продължаване на образованието в гимназиалния етап и за успешно завършване на средно образование;
XIII. Насърчаване участието на родителите в образователния процес;
XIV. Работа с родителите от етническите малцинства и/или с родители, търсещи или получили международна закрила, които възпрепятстват децата си от редовно посещаване на детска градина или учебни занятия;
XV. Работа с родители без разлика от етническия им произход за разясняване ползите от образователната интеграция и приемането на различието;
XVI. Преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност (включително чрез провеждане на информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност).

Реализирането на общинската политика за интегриране на маргинализираните групи е непрекъснат процес, целящ подобряване благосъстоянието им, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината.

В разработването на плана за действие участваха:

- Служители от Община Ракитово;
- Дирекция" Социално подпомагане" гр. Ракитово;
- Дирекция "Бюро по труда" гр. Велинград;
- Здравен медиатор;

2. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ В ОБЩИНА РАКИТОВО.

Територията на общината включва в състава си населението на гр. Ракитово, гр. Костандово и с. Дорково. Населението на общината е концентрирано в двата града -78.5% е градско население, а 21.5% от населението живее в селото. Тенденцията на трайно намаляване на населението на общината продължава и през периода 2014 г. до 2018 г.

По данни извлечени от ЕСГРАОН община Ракитово към 31.03.2018 год., ромското население съставлява 5365 души от жителите на общината. Разпределението им по населени места е представено в следващата таблица:

Населено място	**Ромски етнос**
Град Ракитово	4001
Град Костандово	999
Село Дорково	365
Общо за община Ракитово	5365

В сравнение с 2014 г. броя на ромите в общината се увеличил с около 211 души. Населението от ромската етническа група е разпределено териториално във всички населени места, като по-голям част е съсредоточено в гр. Ракитово.

Коефициента на раждаемост по експертни данни към 31.03.2018 г. е 10,33% при смъртност 11,35%. На лице е отрицателен прираст на населението . От представените данни в таблиците по-долу можем да направим извода, че положителния резултат на демографския показател е следствие предимно на раждаемостта сред ромската етническа група, която е повече от *ХА* от общата раждаемост за общината.

Брой родени деца, жители на община Ракитово	**Година**				
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**до 31.03. 2018**
Общ брой раждания	187	169	168	155	33
В това число от ромската етническа група	90	83	82	70	19

За периода 2014 г. до 31.03.2018 г. се забелязва УВЕЛИЧЕНИЕ на смъртността сред ромския етнос, при висок процент на раждаемост е логично увеличение на броя на ромите в общината.

Брой починали лица, жители на община Ракитово	**Година**				
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**до 31.03.2018**
Общ брой починали	187	202	174	182	58
В това число от ромската етническа група	59	27	20	27	13

От събраните данни могат да се набележат някои основни изводи в демографската характеристика, а именно:

Забелязва се трайна тенденция към намаляване на населението, запазва се нисък естествен прираст и застаряване на населението.

Съществен момент в демографското развитие на община Ракитово е засилената емиграция през последните години, породена от безработицата и неблагоприятните социално-икономически условия.

Ромските жени раждат два пъти повече от останалите жени в общината и при намалена смъртност на ромското население през последните две години етническата структура на населението се променя. Етническата група на българските граждани от ромски произход в община Ракитово се изравнява с турската етническа група и съставлява 32,76% от общия брой на населението. Тъй като официално не могат да бъдат преброени ромите, а и голяма част от тях се самоопределят като българи или турци, тази информация се взима приблизително от ЕСГРАОН на Общинска администрация Ракитово.

3. ОБРАЗОВАНИЕ

Община Ракитово има добре развита образователна структура. На територията на Община Ракитово има 5 учебни заведения - 4 общински /СУ "Св. Климент Охридски" гр. Ракитово, гр. Ракитово, ОУ „Христо Ботев" Ракитово, ОУ „Христо Ботев" с. Дорково, ОУ „Неофит Рилски" гр. Костандово/ и 1 държавно - ВУИ „Ангел Узунов" гр. Ракитово с общ брой ученици от 1 до 12 клас – 1612 за учебната 2017/2018 г. и един Център за специална образователна подкрепа за деца със СОП – 17 броя с тежки увреждания. Детските градини на територията на общината са: ДГ „Митко Палаузов" гр. Ракитово, ДГ „Малина Тодорова" гр. Ракитово и филиал към нея, ДГ „Славейче" гр. Костандово и ДГ „3 ти март" с. Дорково.

Образованието на децата започва още от най-ранна детска възраст, за това е желателно те да посещават детските градини, където работи персонал от специалисти, обучени да учат младото поколение на важните за живота знания, умения и навици. Целта на Община Ракитово, като институция, на директорите на детски градини и на НПО „Бъдеще" е повишаване броя на децата от ромски произход, посещаващи детските учебни заведения.

В училищата на територията на общината отпадналите ученици са предимно от ромски произход. По тази причина директорите на общинските училища заедно с главен експерт „Образование" и секретаря на МКБППМН активно работят с родителите и децата, провеждат срещи по домовете и в сградата на общинска администрация, разговори за изясняване на причините и проблемите довели до напускане на училище.

Родителите на вече отпадналите деца се информират за различните форми на обучение, а на застрашените от отпадане се предлага включването в различни извънкласни дейности, организиране на различни конкурси и инициативи, провеждане на допълнителна работа за деца с пропуски от учебния материал, участие в областни и общински състезания, провеждане на консултации с психолог, беседи и лекции във връзка с превенция на агресия, зависимости, трафик на хора и др.

За завишаване интереса на децата към учебния процес са необходими и други мерки, като прилагане на интерактивни форми на преподаване, ползване на мултимедия за онагледяване на учебния материал, организиране на различни клубове по интереси, според потребностите на децата, зелени училища, лагери, образователни екскурзии и др.

В голяма част от случаите причина за напускане на училище е липса на доходи и заетост от страна на родителите. По тази причина е необходимо подпомагане на семействата на тези деца за закупуване на учебници, учебни помагала и пособия. За облекчаване на семейното положение се работи за насочване на социално слабите родители към Бюрото по труда и включването им в Програми по заетост.

Напусналите училище ученици след навършване на 16 години се насочват към самостоятелна форма на обучение и „Бюро по труда" за включване в курсове за квалификация.

Усилията на общинска администрация и учебните заведения в общината са насочени към организиране на различни извънкласни форми, стимулиране създаването на клубове, спортни секции, кръжоци и др. със съвместна ангажираност на родители и деца, като целта е промяна на ценностната система на ромите.

Нетният коефициент на записване на децата в детските градини на територията на община Ракитово през учебната 2017/2018 година е 607 от 1099 родени деца, което представлява 55% от децата.

Нетният коефициент за записване на децата в училище от 1 -ви до 4-ти клас на територията на община Ракитово през учебната 2017/2018 година е 679 от 781 родени. Като по този показател имаме над 87% записани деца.

Едва два процента е делът на отпаднали деца от училище от 1 -ви до 12-ти клас при среден процент за страната от 13.8 %.

Според Главен експерт „Образование“ при Община Ракитово делът на родените ромски деца се увеличава с всяка изминала година.

Области за интервенция за периода 2018-2020 год.:

- Обхващане (100%) на децата в училище и работа срещу отпадане и повтаряне на класа;
- Повишаване ангажираността в учебния процес на учениците от уязвимите етнически групи чрез включването им в курсове и извънкласни дейности;
- Мотивиране на родителите и децата към образованието като ценност; насочване към мерки за интеграция в образователната система на деца и младежи; насърчаване участието на родители в образователния процес;
- Ускоряване процесът на десегрегация в училищата и детските градини;
- Разработване и подкрепа на образователни проекти, насочени към деца от етническите малцинства;
- Системна работа с учителите и родителите;
- Развитие на извънучебна дейност с децата от етнически произход и социално уязвими групи;
- Осигуряване на възможности за съвместни дейности на децата и родителите с учители;
- Отчитане на предизвикателствата пред децата от ромското население по отношение на тяхното отпадане от училище; насочване към мерки за превенция на ранното отпадане от училище;
- Подкрепа за развитието на младежки и детски организации, чрез които да се търси възпитателен ефект;
- Работа с родители без разлика от етническия им произход за разясняване ползите от образователната интеграция и приемането на различието;
- Подобряване достъпа до образователни услуги за ранно детско развитие;

- Подобряване на образователната среда в детски градини и училища, извън ромските махали в градовете, в които се обучават интегрирано деца и ученици от етническите малцинства и търсещи или получили международна закрила;

4. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Поради влошеното икономическо положение в страната се наблюдава сериозен спад в здравния статус на всички социално уязвими групи. Голяма част от населението с ромски произход не се осигурява здравно и няма личен лекар, поради липса на финансови средства. Причини за заболеваемостта сред тези групи са следните:

- липса на системни здравни грижи;
- липса на профилактични грижи;
- замърсена домашна среда - прах в дома и на улицата;
- заразени членове в семействата;
- липса на лечение, поради бедност;
- пренаселеност на жилищата (съжителстват по три поколения).

По информация от РЗИ гр. Пазарджик основна причина за смъртността в областта са болестите на кръвообращението, мозъчно - съдови болести, исхемична болест на сърцето, злокачествени новообразувания.

Първичната извънболнична медицинска помощ в община се осъществява от 8 общопрактикуващи лекари, сключили договор с РЗОК. Няма непокрити с първична извънболнична медицинска помощ населени места.

Здравното обслужване на населението се осъществява в сградата на бившата поликлиника, която е в недобро състояние и се нуждае от ремонт.

На територията на общината няма здравни заведения за специализирана извънболнична и болнична помощ. Потребностите на населението от такъв вид здравни грижи се задоволяват от лечебните заведения в община Велинград.

Характерно за етнически обособените квартали е честата поява на инфекциозните заболявания за разлика от другите квартали - хепатит, често срещано заболяване е морбилито и варицелата.

Ромската общност в общината няма добра здравна култура и поради тази причина заболеваемостта сред ромските деца е по-висока в сравнение с другото население. От месец юни 2008 год. сред общността работи здравен медиатор, чиято дейност е свързана с оказване на съдействие и осъществяване на здравно-информационни мероприятия за превенция на различни заболявания, патронаж на рискови групи и др.

Основни дейности за периода 2018-2020 г. са:

- Повишаване на здравната култура;
- Привличане на специалисти от различни здравни заведения, които да осъществяват прегледи не само за ромското население но за хората от маргинализираните групи;
- Стимулиране създаването на извънкласни форми на здравно образование за ромските деца - клубове, спортни секции и др.
- Повишаване на здравния статус на ромското население чрез организирани на информационни кампании за значението на профилактичните прегледи; повишаване информираността относно социалните и здравните им права; насърчаване на семейното планиране;
- Подобряване достъпа до и предоставяне на качествени социални и здравни услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги, съгласно специфичните потребности на целевата група;
- Предоставяне на индивидуални консултации и социално-здравна медиация на представителите на целевите групи;

5. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Ромите в град Ракитово живеят в два квартала, като част от единия е придобил вид на гето - част от ул. "Милеви скали", ул. "Странджа", ул. "Русалка", ул. "Превала", ул. "Кулата", ул. "Преспа".

В село Дорково, община Ракитово ромите живеят в един квартал, като част от него е придобил неугледен вид - между улици „Пирин", "Лале", „В. Левски", „Шеста", част от ул. „Деспот Слав" и „Цар Самуил".

В град Костандово, община Ракитово ромите живеят в един квартал - между улици „Минзухар", „Кокиче", „Обиколна", „Крали Марко", „Дружба", „Юри Гагарин", част от ул. "Мел".

В по-голямата си част живеят капсулирано, бедно и са на път да се маргинализират. Къщите са едноетажни и двуетажни. В голяма част от тях връзката със системата за канализация на града не е изградена. Често в една къща живеят няколко семейства, обикновено с две, три и повече деца.

В град Ракитово има терени извън регулацията на града, заселени с компактно ромско население.
Общината се стреми да подобри условията им на живот на ромската общност като участва по програми и проекти. По-голяма част от улиците са асфалтирани, почистват се деретата, изградени са подпорни стени. Въпреки това дворните места остават неподредени и често хората складират в тях ненужни вещи, битови и строителни отпадъци и др. Въпреки, че има изградена система за сметопочистване контейнерите често се ползват не по предназначение.

В момента Общината има отредени терени за жилищно строителство на граждани от ромски произход.

Град Ракитово разполага с терен, който има възможност да се включи в строителните граници на града за строителство на жилища за граждани от ромски произход.

Заможните роми си закупуват вече частни имоти и си строят жилища. За ромите чийто домове са естествено износени, бяха осигурени материали за ремонт.

Действащият ПУП на град Ракитово е от 1987 г. и към момента е актуален. За землището на гр. Ракитово има одобрена кадастрална карта през 2010 г. Действащият ПУП на село Дорково е от 1973 г. и към момента е актуален. За землището на село Дорково има одобрена кадастрална през 2010 год. Действащият ПУП на град Костандово е от 1994 г. и към момента е актуален.

Основни дейности за периода 2018-2020 г. са:

- Одобряване на общ устройствен план на община Ракитово
- Актуализиране на действащите ПУП
- Одобряване на кадастрална карта за землището на град Костандово

6. ЗАЕТОСТ И БЕЗРАБОТИЦА

В дирекция „Бюро по труда" гр. Велинград е осигурен равен достъп за ромите до услугите по заетостта, за насърчаване на заетостта и навлизане на пазара на труда.

По условията на НП „Активиране на неактивни лица" в ДБТ гр. Велинград, филиал Ракитово е назначено лице от ромски произход като трудов посредник - ромски медиатор, чиято дейност е насочена към подпомагане и активиране на ромското население.

В периода януари 2017-декември 2017 и януари 2018-март 2018 г. по данни от Дирекция "Бюро по труда" гр. Велинград - 255 лица са регистрираните безработни лица, които са се самоопределили като лица от ромски произход. От тях 66 са без образование или това е 25.88%, 61 са с начално образование /23.92%/, 116 са с основно образование /45,49%/ и 11 са със средно образование /28.05%/. При младежите до 29 г. разпределението е както следва: от общо регистрираните 19 младежи 3 са без образование или това е 15.79%, 5 са с начално образование /26.32%/, 10 са с основно образование /52.63%/ и 1 са със средно образование /5.26%/. При това образователно равнище на ромите шансът за реализация на трудовия пазар е силно занижен. Те не са желани работници в по-голяма част от фирмите, поради липса на образование, трудови навици и дисциплина. Предлага им се работа по програми за заетост, където те са приоритетна група.

Общият брой обхванати безработни роми по дейности за повишаване конкурентността и осигуряване на заетост на пазар на труда, е 47.

27 лица са включени в заетост по програми и насърчителни мерки по ЗЗНЗ и 4 лица са устроени на работа на първичен пазар на труда.

По наблюдение на служителите на ДБТ продължава тенденцията 50 на 100 от регистриращите се лица от ромски произход да не се самоопределят като такива и около 90% да се регистрират единствено с цел получаване на социални помощи.

Продължителната безработицата сред етническите групи и отпускането на различните видове социални помощи създават условия и предпоставки да се живее, като се разчита единствено на доходи от помощи.

Причините за безработицата сред ромското население са:

- ниска степен на образованост;
- незнание на български език;
- липса на квалификация и професия;
- демотивацията за участие в различни програми, които осигуряват образование и квалификация;
- затрудненото икономическо положение на семействата, отговорността на родителите, които често не позволяват на децата да се ангажират с различните видове обучения.

По информация предоставена от Дирекция" Социално подпомагане" гр. Ракитово броя на подпомаганите лица в община Ракитово през 2017г. е намалял, в сравнение с броя на лицата, подпомагани през 2016г.

	Брой за 2016г.	**Брой за 2017 г.**	**Брой до март 2018 г.**
Общ брой подпомагани лица :	**165**	**149**	**92**
В трудоспособна възраст	117	114	60
Семейства с родител/и в подтрудоспособна възраст	1		
Брой самотни родители с деца над 3 год.	9	9	4
Брой самотни родители с деца до 3 год.	15	2	1
Брой лица в надтрудоспособна възраст	23	24	27

Причината за по-малкия брой на отпуснати месечни социални помощи през 2017г. е намаления интерес към този вид социално подпомагане. Един от мотивите за кандидатстване за месечна социална помощ е възможността лицата да бъдат включени по НП. Поради тази причина безработните лица предпочитат да търсят друга възможност за препитание, като сезонна работа, работа в частния сектор, в чужбина и др.

Причина за намаления интерес са и разпоредбите на чл.12 от ППЗСП, според който безработните лица следва да полагат обществено полезен труд 14 дни в месеца. Разгледано по групи подпомагани лица се установява, че тенденцията за увеличаване или намаляване на броя на подпомагани лица е различна за различните групи.

Тенденциите в подпомагането на различните групи са различни. Продължава да нараства броя на подпомаганите лица в надтрудоспособна възраст. Причината за това е, че голяма част от лицата в годините на прехода са работили без трудов договор, нямат необходимия трудов стаж и не са добили право на лична пенсия.

Броя на подпомаганите самотни родители намалява. Причината за това е, че голяма част от двойките /преобладаващо от ромски произход/ съжителстват на семейни начала, но без брак, а бащите не припознават децата си. По тази причина се наложи сред населението /вече не само сред ромското/ т.н. група от самотни майки. Много от жените, които не са сключили брак с бащите на децата си, декларират, че сами полагат грижи за отглеждане им /манталитет възприет от циганското население/. Ето защо факта, дали семейството съжителства заедно или не, дали бащата поема част или цялата издръжка на семейството е трудно доказуем.

Бедността сред ромската общност е основна причина и за изоставяне на деца в най- ранна детска възраст и настаняването им в домове и приемни семейства.

Визията на национално и местно ниво за деинституционализация на специализираните социални институции за деца и възрастни предвижда разкриване на редица услуги от резидентен тип и главно подкрепа и работа със семействата, за да не бъде изоставено нито едно дете.

За периода 2016-2018 г. се наблюдава увеличаване броя на лица и деца с трайни увреждания, което води до увеличаване интереса към предлаганите социални услуги. В Дневен център за деца с увреждания "Св. Стилян" от общ брой потребители 24 деца, 8 са от ромския етнос и ползват услугата "дневна грижа".

Община Ракитово разполага с Център за рехабилитация и интеграция на хора с увреждания „Св. вмчца Неделя” – 70 лица.

Тъй като са включени в списъците за социално подпомагане предимно жителите на ромските махали получават хранителни пакети от програмата за интервенционни запаси, раздавани от БЧК.

Към всички социални услуги предоставяни в община Ракитово се насочват лица в зависимост от потребностите им, без разлика на пол, етническа принадлежност, произход или друг дискриминационен признак.

С жителите на етническите махали работи неправителствена организация „Бъдеще", която чрез различни форми на финансиране изпълняват различни проекти в областта на образованието, социалното включване и междукултурното сътрудничество. **Налагат се следните изводи и дейности** в областта на икономическата активност, заетостта и социалното включване на етническите групи и другите социално уязвими групи:

Основни изводи:

- Висока безработица сред етническите общности;
- Голям е делът на нерегистрираните безработни в Бюрото по труда;
- По-висок е делът на безработните сред жените;
- Липса на мотивация, поради различни причини;
- Висок процент на хората, неотговарящи на условията за включване в социалните програми;
- Висок е процентът на ниско образованите, което е сериозна пречка при осигуряването на работа;

Основни дейности за периода 2018-2020 г:

- Активиране на икономически неактивни лица;
- Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане;
- Предоставяне на обучение за придобиване на професионална квалификация или ключова компетентност;
- Включване в стажуване или чиракуване;
- Насърчаване на самостоятелна заетост;
- Наемане на трудови медиатори, кейс мениджъри и психолози;
- Включване в заетост;

7. КУЛТУРА И МЕДИИ

Необходимостта да се използват активно възможностите на културата и спорта, в условията на икономическа криза е от изключително важно значение за единението на българското общество.

Понятието „култура" е интегрално понятие, което обединява различни етнически групи, хората чрез тяхната духовност, традиции, обичаи, празници и т.н.

Дейностите в областта на културата се осъществяват от читалищата в трите селища, които членуват в Читалищна мрежа на ФРЧ. Те реализират богат културен календар, местни и регионални празници и национален /в гр. Костандово/ и международен фестивал /в. с. Дорково/. И трите читалища имат материална база в добро състояние. През 2015 г. е осъществен проект „Реконструкция и подобряване на сградния фонд, както следва: Читалище „Будилник”, град Ракитово и Читалище „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Дорково” по „Програма за развитие на селските райони, мярка” 321 към Държавен фонд Земеделие. Освен средствата получавани от държавната субсидия, от наеми и дарения, общината подпомага финансово читалищата с допълваща общинска субсидия за дейности.

Читалището в с. Дорково съвместно с кметството провежда ежегоден международен фолклорен фестивал. Целта на Фестивала е да запази и популяризира изворния фолклор, да затвърди ролята на традиционния фолклор за сплотяването на българската общност, да обогати познанията за световното фолклорно богатство.

Ежегоден национален фолклорен фестивал организират в гр. Костандово.

Читалището в гр. Ракитово от 2008 г. , провежда в рамките на честванията на празника на града, „Национална литературна награда“ за поезия, хумор и сатира на името на Милош Зяпков.

Към трите читалища функционират любителски състави на много добро ниво.

Читалищните библиотеки и в трите населени места разполагат със софтуерен продукт за електронно библиотечно обслужване.

Равен достъп до библиотеките на читалищата е осигурен за децата и учениците от ромското етническо малцинство към момента като редовни читатели на читалище „Просвета" гр. Костандово, читалище „Св. Св. Кирил и Методий - 1919" с. Дорково и читалище „Будилник - 1878" гр. Ракитово са регистрирани над 130 ромски деца. Читалищата и в трите населени места работят по програма „Глобални библиотеки" и са оборудвани с общо 30 компютърни конфигурации, принтери и скенери.

Участията на двата фолклорни ансамбъла - „Бояна" - гр. Костандово и „Овчарска песен"- с. Дорково, които имат национална и международна известност не минават без присъствието на шестимата ромски представители.

Спортът създава условия за физическото развитие на младия човек, но в същото време е и част от културата на дадена личност и народ. Тази култура може да бъде сериозна база за мултикултурното сътрудничество между младите хора с различен етнически произход още от ранна училищна възраст.

Добрата материална база и възстановените физкултурни салони и спортни площадки в училищата са добра предпоставка за провеждане на тези процеси.

Под патронажа на община Ракитово се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви, а добрата спортна база и отлично подготвените специалисти са положителна причина за развитието им.

Учениците от ОУ „Христо Ботев" гр. Ракитово активно участват всяка година в организираните спортните дейности и всички Общински ученически игри, както следва: лека атлетика - 12 деца роми, футбол - 10 деца роми, тенис на маса – 12 деца роми, шахмат - 12 деца роми, волейбол - 10 деца.

Официално картотекирани в областния футболен съюз има 22 деца, от които 9 са роми. Треньорите работят и с подготвителна група включваща по-малки деца, които само тренират и участват в приятелски футболни срещи - 22 деца, от които 10 са роми. Тенденцията е такава, че все повече деца роми играят футбол.

В гр. Костандово също се играе футбол, като там тренират 14 деца, от които 2 са ромчета. Актуален спорт в Костандово е борбата. Тренировките се провеждат в изградена и оборудвана зала, като редовните членове са 10 и от тях 3 са ромски деца.

Община Ракитово ежегодно финансира и организира честванията по случай Международния ден да ромите - 8 април, съдейства за съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромите, чрез оповестяване на различни празници и изяви на деца от ромската общност.

Ромските деца винаги участват в спортния и културния живот на общината, защото между тях има много талантливи момичета и момчета, които обичат да се изявяват.

На територията на община Ракитово работи неправителствена организация -Фондация „Бъдеще", чиято дейност се фокусира върху проблемите на етническите групи.

Населението на общината винаги е било смесено, с представители на различните етнически групи, които са живели в разбирателство, уважение и хармония. Междучовешките отношения и общуване между българите, турците, ромите, армъните са се запазили през годините.

8. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ.

Пълноценно участие на ромската общност в обществения живот е свързано с преодоляване на негативните нагласи и предразсъдъци на етническа основа. Необходимо е в да се създадат условия за равни възможности и недопускане на дискриминация. Така ще се постигне укрепване на солидарността и социалната сплотеност на обществото и осигуряване на равен достъп да права, облаги, стоки и услуги. Важен фактор за противодействие на дискриминацията е участието на самите роми при взимане на решения, участието в администрацията и създадените от тях граждански организации.

Специфична цел 1. Гарантиране правата на гражданите и противодействие на проявите на нетолерантност.

Мерки:

- Провеждане на информационни кампании за правата на човека и правата на детето;
- Стимулиране участието на ромската общност в мероприятия, свързани с опазване на обществения ред, опазване на селскостопанската продукция и други;
- Повишаване на квалификацията и уменията на служители за работа в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека;
- Стимулиране изграждането на неправителствени организации за защита правата на ромите;
- Насърчаване на медиите за реализиране на специални програми, с цел повишаване информираността на обществото за живота и добрите практики на общността, за формиране на положителен медиен образ на ромите и други.

10. ВИЖДАНИЯ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ РАКИТОВО И ПРЕДПРИЕТИ ДО МОМЕНТА ДЕЙСТВИЯ.

Основавайки се на събраната информация и извършените констатации можем да извлечем не само актуалните проблеми на маргинализираните групи /по-специално ромите/, пред които е изправена община Ракитово, но и да очертаем насоките за възможното им решение.

Проблемите в национален мащаб, които характеризират малцинствата и в най-голяма степен ромското население, важат в пълна сила и за община Ракитово.

Фактор за капсулиране на малцинствените общности е неграмотността и слабото владеене на български език, породена от ранното отпадане от училище, липсата на завършено начално или основно образование. Лошите жилищни условия, ниската здравна култура и липсата на системни здравни грижи, водят до замърсена домашна среда, в следствие на което се наблюдава висока заболеваемост и смъртност сред ромското население. Висока е зависимостта на населението от малцинствените групи от системата на социалното подпомагане. Ето защо е необходимо дългосрочно планиране действията на местната власт, което да съчетава държавната политика, международни и национални програми, ресурсите на Общината и ангажирането на гражданското общество за интегриране на ромите.

В съответствие с целите и принципите залегнали в Националната стратегия за интеграция на ромите (2012-2020 г.) община Ракитово проявява нужната ангажираност и предприема съответните действия за приобщаване и социализиране на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства.

Един от приоритетите в работата на общинска администрация е подобряване на жилищните условия и състоянието на техническа инфраструктура/ водоснабдяване, канализация, улична мрежа и благоустрояване/ в квартали с компактно ромско население.

10. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА РАКИТОВО ЗА ПОДКРЕПА НА ИНТЕГРАЦИОННИТЕ ПОЛИТИКИ (2018- 2020 г.)

Приоритетни области на действие са:

1. Образование
2. Здравеопазване
3. Заетост и безработица
4. Култура и медии
5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ
6. Жилищни условия и инфраструктура

Цели	Дейности	Отговорен орган	Предвидени финансови средства	Очаквани резултати
ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ"				
1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на деца и ученици от ромски произход в етнически смесени детски градини и училища	1.1. Подкрепа на деца и ученици от ромски произход за изравняване на стартовите им позиции при постъпването им в детска градина/училище;	Община Училища Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет на детски градини и училища Проекти финансирани по ОП „НОИР“	Подкрепени деца и ученици от ромски произход за изравняване на стартовите им позиции при постъпването им в детска градина/училище
2. Подобряване достъпа до образование	2.1. Насочване към мерки за интеграция в образователната система на деца и младежи; 2.2. Подобряване достъпа до образователни услуги за ранно детско развитие; 2.3. Осигуряване на подходяща образователна среда за включване на учениците от ромски произход от обособените по етнически признак училища, чрез поетапен прием в училища извън ромските квартали /вкл. Транспортирането им при необходимост от ромските квартали/махали в градовете до училище	Община Училища Детски градини	В рамките на утвърдения бюджет Проект за социално включване 2017 г. Проект за социална интеграция 2018 г.	Изпълнение на план за интеграция на ромите 2018-2020 г.
3. Превенция срещу ранното отпадане от училище на деца и ученици от етнически малцинства и учениците търсещи и/или получили международна закрила;	3.1 Обхващане, привличане и задържане на всички деца от етнически произход, подлежащи на задължително училищно обучение 3.2 Осигуряване на безплатни учебници и помагала на всички социално - слаби деца. 3.3 Подпомагане на деца и ученици от социално - слаби семейства. 3.4. Реинтегриране в образователната система на младежи до 18 г., отпаднали от училище; 3.5. Допълнителни занимания със застрашени от отпадане от училище ученици от етнически малцинства и учениците търсещи и/или получили международна закрила; 3.6. Подкрепа на ученици от етническите малцинства за продължаване на	Детски градини Училища Община	В рамките на утвърдения бюджет Проект за социално включване 2017 г. Проект за социална интеграция 2018 г.	Намаляване на броят на децата непосещаващи задължително училищно обучение. Това ще спомогне и за намаляването на неграмотността сред тази рискова група.

	образованието в гимназиалния етап и за успешно завършване на средно образование.			
4. Повишаване на качеството на образованието в обособените детски градини и училища в големите ромски квартали в селските региони, в които учат предимно деца и ученици от ромски произход	4.1.Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца в предучилищна възраст, за които българският език не е майчин 4.2.Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за ученици, за които българският език не е майчин 4.3.Планиране и реализиране на мерки за преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на децата и учениците в детските градини и училищата	Община Детски градини Училища	Средства от ЕСФ през новия програмен период – ОП „НОИР“ Средства по НП за развитие на средното образование	Осигурен равен старт на дете при започване на училище, осигурено допълнително обучение по български език за ученици и деца от ромски произход за повишаване на образователните им резултати
5. Приобщаване на родители на деца и ученици от ромски произход към образователният процес и засилване на участието им в училищният живот	5.1. Участие на родители на деца и ученици от ромски произход в родителски клубове/училищни настоятелства; 5.2. Съвместни дейности между родители, включително родители на деца от ромски произход за преодоляване на негативни обществени нагласи; 5.3. Дейности за повишаване на осведомеността на родителите на деца и ученици от ромски произход, относно ползите от образование 5.4. Работа с родители от етническите малцинства и/или с родители, търсещи или получили международна закрила, които възпрепятстват децата си от редовно посещаване на детска градина или учебни занятия 5.5. Работа с родители, без разлика без разлика от етническия им произход за разясняване ползите от образователната интеграция и приемането на различието	Община Детски градини Училища НПО	Средства от ЕСФ през новия програмен период – ОП „НОИР“	Сътрудничество между родителите, детските градини и училищата. Увеличен брой деца и ученици от ромски произход, включени в предучилищното и училищно образование и завършили етап или степен на образование
6. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата, съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход	6.1. Включване на тези за културата но ромите при разработване на нови учебни програми 6.2. Преодоляване на дискриминационните нагласи към децата и учениците от ромски произход, чрез интеграционни дейности /екскурзии, събития за отбелязване на дати от	Община Училища Детски градини	Средства от ЕСФ през новия програмен период – ОП „НОИР“	Разработени теми за културата на ромите и включени в нови учебни програми. Проведени дейности с интеграционен ефект, насърчаващи общуването между различните етноси.

	празничния календар, кампании/; 6.3. Работа с училищни настоятелства и родителски сдружения за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи.			
ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ"				
1. Повишаване на равнището на знания, достъп до здравна информация и мотивация сред етническите малцинства относно опазването, поддръжката и укрепването на собственото здраве	1.1 Запознаване на лицата принадлежащи към етническите малцинства със задълженията и правата на пациента 1.2 Запознавана с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни заболявания 1.3 Информиране по въпросите и провеждане на кампании и беседи за здравното осигуряване и профилактика на най-често срещаните болести чрез местните медийни представители - радио, телевизия, вестник за вредата от най-разпространени рискови фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене. 1.4 Целево въвеждане на здравното образование в общинските училища, като за целта се използват часовете на класа 1.5 Периодично провеждане на беседи от здравни специалисти за вредите от най - разпространените рискови фактори - тютюнопушене, употреба на наркотици и заразяване със СПИН и за предимствата на здравословния начин на живот 1.6 Реализиране на превантивни програми. 1.7. Назначаване на втори здравен медиатор за нуждите на жителите на общината 1.8 Стимулиране създаването на извънкласни форми на здравно образование за ромските деца – клубове, спортни секции и други	Общо практикуващи лекари Здравен медиатор Проект за социално включване 2017 г. Проект за социално включване 2018 г.	Средства от ЕСФ през новия програмен период – ОП „НОИР“	Проведени кампании и беседи и повишаване равнището на знания и умения относно укрепването и опазването на собственото здраве.
2. Намаляване заболеваемостта и	2.1 Повишавана на здравната култура	Общо практикуващи	Общински бюджет	Намаляване заболеваемостта и

смъртността при лицата принадлежащи към етническите малцинства	сред малцинствата 2.2 Провеждане на текущ санитарен и противоепидемиологичен контрол на съответните органи 2.3 Издаване и разпространявана на брошури и листовки от здравните организации 2.4 Задължително посещение на профилактични прегледи 2.5 Провеждане на имунизации срещу често срещани болести 2.6 Ранна диагностика и незабавно лечение.	лекари Училища Здравен медиатор	Средства от ЕСФ през новия програмен период	смъртността сред малцинствата.
3. Намаляване на детската смъртност	3.1 Ранна регистрация на бременните, наблюдение по време на бременността и своевременна хоспитализация на родилките 3.2 Консултации с акушер - гинеколог 3.3 Осигуряване възможност за достъп на линейките до домовете на родилките за своевременното им извозване до специализирано лечебно заведение 3.4 Регистрация на новородените и подрастващи деца при общо практикуващ лекар 3.5 Активизиране дейността за издирване на деца без общо практикуващ лекар и разясняване на родителите важността на регистрацията им 3.6 Повишаване обхвата на ваксинациите по Националния имунизационен календар на новородените и децата до седем годишна възраст 3.7 Разясняване на младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане	Общо практикуващи лекари Специалисти по акушеро-Гинекология Здравен медиатор	НЗОК Средства от ЕСФ през новия програмен период	Намаляване на детската смъртност. По голям брой имунизирани лица следователно и намаляване на заболеваемостта.

4. Намаляване на ранното забременяване в юношеска възраст и родствените бракове	4.1 Провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност 4.2 За опасностите, които крие ранната бременност 4.3 За рисковете от родствените бракове 4.4 Прожекции на филми на ученици и млади хора за спецификата на пубертетния период и половото съзряване 4.5 Разработване на модел за превенция на ранните бракове и раждания. Съвместни действия на отговорните институции, НПО, ромски лидери.	Училища Училищен лекар Здравен медиатор Проект за социално включване 2017 г. Проект за социално включване 2018 г.	Средства от ЕСФ през новия програмен период	Повишаване нивото на сексуалната и здравна култура. Осъзнаване на риска от ранното забременяване и родствените бракове.
4. Подобряване на здравната помощ при новородените и децата в предучилищна възраст	4.1. Активизиране дейността на здравните медиатори за издирване на деца без личен лекар и разясняване пред родителите им важността за регистрирането им; 4.2. Провеждане на беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите за децата с цел мотивиране за редовното им прилагане, съгласно НИК. 4.3. Провеждане на имунизации с мобилни екипи в населени места без лични лекари. 4.4. Активно издирване от здравните медиатори на родители, които не са избрали личен лекар. Съдействие за осъществяване на подобен избор с цел провеждане на имунизации. 4.5. Провеждане на беседи и разпространение на информационни материали за хранене и отглеждане на децата. 4.6. Провеждане на профилактични прегледи с мобилни педиатрични кабинети в квартали с	Училища Детски градини Лични лекари Здравен медиатор Проект за социално включване 2017 г. Проект за социално включване 2018 г.	Средства от ЕСФ през новия програмен период	Своевременно регистриране на новородените и децата при личен лекар. Повишен обхват с имунизации по НИК на новородените и децата до 7 годишна възраст. Повишена информираност за здравословно хранене на новородените и малките деца. Извършени профилактични прегледи за съответната възрастова група.

		преобладаващо ромско население			
5. Подобряване на профилактичните дейност сред ромското население	5.1. Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителни имунизации по НИК и за ползите му. 5.2. Провеждане на ранна диагностика и скринингови изследвания с мобилни мамографи за превенция на рака на млечната жлеза. 5.3. Провеждане на разяснителни кампании за значението на профилактичните прегледи сред ромското население. 5.4. Анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни родилки	Мобилни екипи Здравни медиатори Лични лекари	Средства от ЕСФ през новия програмен период	Проведени кампании, проведени скринингови изследвания
6. Превенция и контрол на ХИВ, Туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности	6.1. Дейности по превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции, чрез услуги по анонимно и безплатно консултиране и изследване 6.2. Дейности по подобряване и контрол на туберкулозата сред ромската общност	Община Лечебни заведения	Средства от ЕСФ през новия програмен период	Превенция и контрол на ХИВ, Туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности
7. Осигуряване на равен достъп на лицата в неравностойно положение принадлежащи към етническите малцинства	7.1. Доближаване на практики за първична и специализирана помощ до кварталите населени предимно с ромско население 7.2. Разширяване сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори 7.3. Информиране на лицата от ромската общност за здравно осигурителните им права и задължения и за правата им като пациенти	Община Лечебни заведения Здравни медиатори Лични лекари	Средства от ЕСФ през новия програмен период	Доближаване на практиките за първична и специализирана помощ до кварталите населени предимно с ромско население
ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ"				
8. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост, квалификация и преквалификация на	8.1. Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност	Община ДБТ –гр. Велинград	Средства по програми и проекти	Повишена осведоменост и устойчива заетост на трудовия пазар

безработни и заети роми в съответствие с професии търсени на пазара на труда				
9. Конкретни механизми за осигуряване на устойчива заетост на роми в активна трудова възраст заедно с представители на работодателите, синдикатите, общините и организациите на ромската общност	9.1. Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно ниво	Община ДБТ –гр. Велинград	Средства по програми и проекти	Повишена осведоменост и устойчива заетост на трудовия пазар, повишени възможности за трудова реализация
10. Насърчаване на заетостта на роми	10.1. Насърчаване на заетостта на роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ 10.2. Подкрепа за заетост: осигуряване на заетост на приоритетно уязвимите групи на пазара на труда	Община ДБТ –гр. Велинград	Средства по програми и проекти	Осигуряване на заетост на трудови медиатори, активиране на неактивни лица
11. Активизиране на продължително безработни и икономически неактивни лица чрез насърчаване на трудовото медиаторство	11.1. Мотивиране за активно поведение на пазара на труда	Община Трудов медиатор ДБТ –гр. Велинград	Средства по програми и проекти	Безработни лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда
ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ"				
1. Развитие на специфичната етно-култура на малцинствата	1.1 Съдействие за провеждане на културно просветни програми и чествания на етническите малцинства 1.2 Съдействие за публикуване в медиите на материали, показващи бита и културата на малцинствените групи 1.3 Подпомагане на дейността на читалищата в ромските квартали 1.4 Да се стимулира участието на децата и учениците в пресъздаването на традициите и обичаите, за да се изградят у тях нравствените и естетическите ценности	Читалище Училища НПО	Субсидии от Министерството на културата Общински бюджет Средства по програми и проекти	Развитие на специфичната етно култура на малцинствата

2. Проучване, съхраняване и разпространение на културата на малцинствата	2.1 Утвърждаване в националния и културен календар на значими културни събития свързани с представянето на етническата култура 2.2 Документиране чрез аудио-визуални средства изпълнения на ярки дарования в областта на ромското музикално, песенно и танцово изкуство и носители на традиционни умения и занаяти 2.3 Подпомагане на млади таланти	Община - Училища Училищни настоятелства НПО	Субсидии от Министерството на културата Общински бюджет Средства по програми и проекти	Културата на малцинствата -неразривна част от културата на общината
3.Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция	3.1 Разработване и реализиране на програми и проекти за културната и социалната интеграция на общинско ниво	Читалища Община Училища НПО	Общински бюджет Средства по програми и проекти	Културна и социална интеграция
4. Подобряване на публичния образ на малцинствата сред обществеността	4.1 Създаване на възможности за разширяване представянето на културата на малцинствата 4.2 Осигуряване на възможности и подкрепа за увеличаване на изявите на малцинствата	Читалища Община Училища НПО	Общински бюджет Средства по програми и проекти	
ПРИОРИТЕТ „ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ И ИНФРАСТРУКТУРА"				
1. Ремонт на общински фонд сгради и създаване на условия за живеене	1.1 Изготвяне на програми и проекти, които целят ремонт на такива сгради	Община НПО	Общински бюджет	Осигуряване на жилища за живеене
2. Разрешаване на жилищния проблем на социално–слабите семейства	2.1 Изграждане на социални жилища	Община НПО	Общински бюджет	Осигуряване на жилища за живеене
ПРИОРИТЕТ „ ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“				
1. Гарантиране правата на гражданите и противодействие на проявите на нетолерантност.	1.1. Провеждане на информационни кампании за правата на човека и правата на детето; 1.2. Стимулиране участието на ромската общност в мероприятия, свързани с опазване на обществения ред, опазване на селскостопанската продукция и други;	Община НПО	Общински бюджет Средства по програми и проекти	Повишена информираност на ромската общност, повишена квалификация

	1.3. Повишаване на квалификацията и уменията на служители за работа в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека; 1.4. Стимулиране изграждането на неправителствени организации за защита правата на ромите; 1.5. Насърчаване на медиите за реализиране на специални програми, с цел повишаване информираността на обществото за живота и добрите практики на общността, за формиране на положителен медиен образ на ромите и други.			

11. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Настоящият план за действие на община Ракитово има за цел изграждането на ефективно сътрудничество и партньорство между местните институции, малцинствената общност, нестопанските организации и лидери за решаването на конкретни проблеми на населението и активни действия за реализиране на съвместни програми допринасящи за процеса на интеграция на малцинствата на етническите групи и други социално уязвими групи в Община Ракитово.

Той обхваща периода 2018-2020 г. и е неразделна част от Областния план в изпълнение на Националния план на Република България за интегриране на ромите (2012-2020).

В края на периода на плана за действие очакваме:

Очаквани резултати:

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ"

Подкрепени деца и ученици от ромски произход за изравняване на стартовите им позиции при постъпването им в детска градина/училище
Намаляване на броят на децата непосещаващи задължително училищно обучение. Това ще спомогне и за намаляването на неграмотността сред тази рискова група.
Осигурен равен старт на дете при започване на училище, осигурено допълнително обучение по български език за ученици и деца от ромски произход за повишаване на образователните им резултати
Сътрудничество между родителите, детските градини и училищата. Увеличен брой деца и ученици от ромски произход, включени в предучилищното и училищно образование и завършили етап или степен на образование
Разработени теми за културата на ромите и включени в нови учебни програми. Проведени дейности с интеграционен ефект, насърчаващи общуването между различните етноси.
Намаляване броя на отпадналите от училище ученици;
Намаляване неграмотността сред 18-25 годишните млади хора, заради записване в самостоятелна форма на обучение и получаване на професионална квалификация;

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ"

Проведени кампании и беседи и повишаване равнището на знания и умения относно укрепването и опазването на собственото здраве.
Намаляване заболеваемостта и смъртността сред малцинствата.
Намаляване на детската смъртност. По голям брой имунизирани лица следователно и намаляване на заболеваемостта.
Повишаване нивото на сексуалната и здравна култура. Осъзнаване на риска от ранното забременяване и родствените бракове.
Своевременно регистриране на новородените и децата при личен лекар. Повишен обхват с имунизации по НИК на новородените и децата до 7 годишна възраст. Повишена информираност за здравословно хранене на новородените и малките деца. Извършени профилактични прегледи за съответната възрастова група.
Проведени кампании, проведени скринингови изследвания
Превенция и контрол на ХИВ, Туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности
Доближаване на практиките за първична и специализирана помощ до кварталите населени предимно с ромско население

Повишаване здравна и екологична култура на учениците и младите хора в кварталите
Подобрен достъп на бедните етнически малцинства в община Ракитово до здравни услуги и намаляване нивото на заболеваемостта;
Ограничаване разпространението на наркотици и трафика на жени

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ"

Повишена осведоменост и устойчива заетост на трудовия пазар
Повишена осведоменост и устойчива заетост на трудовия пазар, повишени възможности за трудова реализация
Осигуряване на заетост на трудови медиатори, активиране на неактивни лица
Безработни лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда
Занижаване нивото на безработицата сред малцинствата

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ"

Развитие на специфичната етно култура на малцинствата
Културата на малцинствата -неразривна част от културата на общината
Културна и социална интеграция
Популяризиране традициите и обичайте на ромската общност

ПРИОРИТЕТ „ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ И ИНФРАСТРУКТУРА"

Осигуряване на жилища за живеене
Изградени нови жилища, зелени площи и детски площадки;
Подобряване състоянието на техническата инфраструктура в ромските махали;
Активизиране на местната общност, чрез информираност за мерките и дейностите по НПД.

ПРИОРИТЕТ 5. „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Провеждане на информационни кампании за правата на човека и правата на детето;
Стимулиране участието на ромската общност в мероприятия, свързани с опазване на обществения ред, опазване на селскостопанската продукция и други;
Повишаване на квалификацията и уменията на служители за работа в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека;
Стимулиране изграждането на неправителствени организации за защита правата на ромите;
Насърчаване на медиите за реализиране на специални програми, с цел повишаване информираността на обществото за живота и добрите практики на общността, за формиране на положителен медиен образ на ромите и други

12. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Изпълнението на плана за действие се извършва от :

- Община Ракитово;
- Неправителствени организации работещи на територията на Община Ракитово;
- Дирекция "Социално подпомагане" - Община Ракитово;
- Дирекция Бюро по труда - Велинград;
- Общинска комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни деца;
- РУП - Велинград, Детска педагогическа стая;
- Регионален център по здравеопазване;
- Директори на училища и преподаватели от учебните заведения;

- Директори на детски градини на територията на общината;
- Здравни медиатори;

Оценката на изпълнението на плана за действие се осъществява от Община Ракитово чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация, да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и включване на заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита в административен мониторингов доклад.

Общинска администрация координира и обобщава получената от изпълнителите информация, изготвя доклад, който се представя за одобрение и се приема от Общински съвет Ракитово.

13. Заключение

За изпълнението на „Плана за действие на община Ракитово за подкрепа на интеграционните политики" от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно ниво с представители на неправителствени организации и на ромската общност. Осигуряването на активното участие на ромите е от ключово значение.

Като участници не само във формирането и реализацията на политиките за интеграция на ромите, но и във всички други политики, те допринасят за развитието на обществото. Включването им във всеки етап от създаването, изпълнението, наблюдението и оценката на политиките на всички нива обогатява процеса от гледна точка на интересите на общността и компетентността на експертите, работещи по въпросите на ромите. Това изисква насърчаване на участието в администрацията на представители на ромската общност и гарантира реалното участие на ромите във всички приоритетни области на настоящата програма.

Настоящият план за действие може да бъде изменян и допълван по реда на неговото приемане в зависимост от постигнатите резултати, съществуващите политически, социални и икономически реалности.